

GAJ GAVRIJEL KEJ
PESMA ZA
ARBON

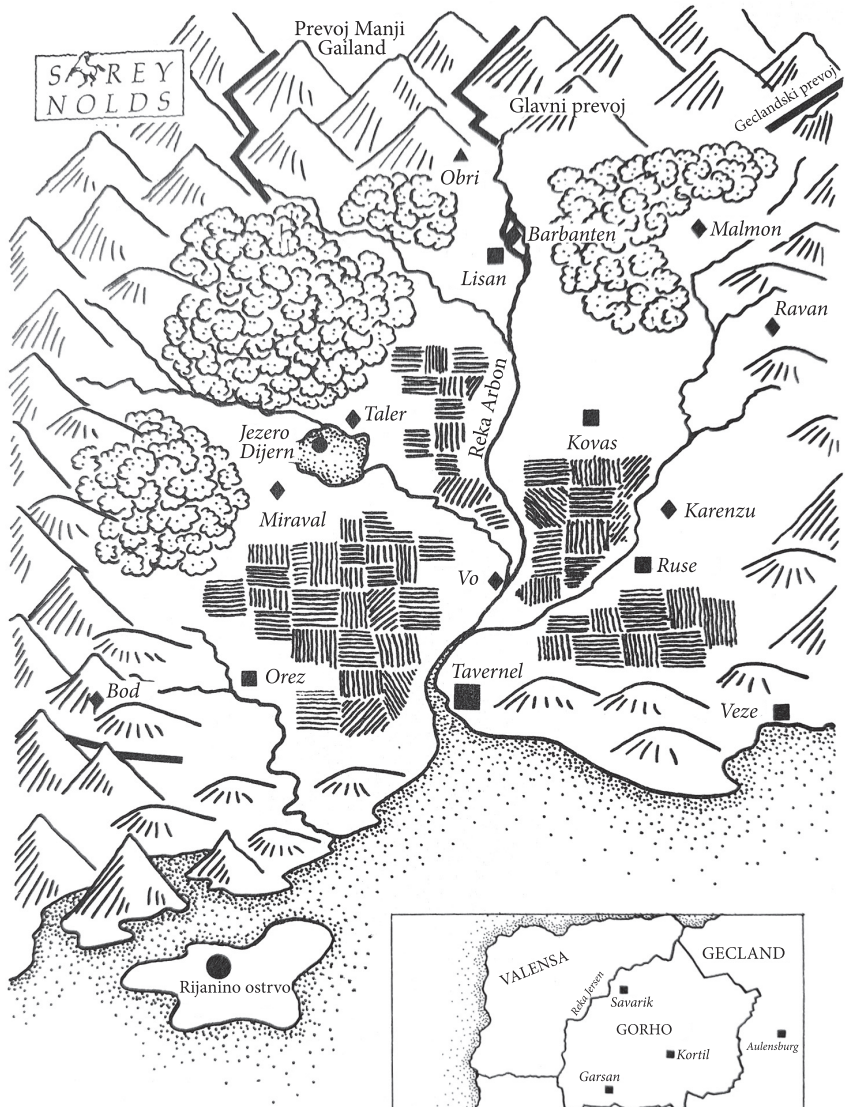
S engleskog prevela
Vesna Stojković

**Čarobna
knjiga**

Ova knjiga je s ljubavlju posvećena uspomeni na mog oca, doktora Samjuela K. Keja, koji je, kao veoma stručan hirurg, pun saosećanja, celog života gajio i ljubav prema jeziku i književnosti, koju je, pored mnogih drugih darova, preneo svojim sinovima.

Arbon

Iz životopisa trubadura Anselma iz Kovasa...

Anselm, koji je svagda bio priznat kao prvi i možda najveći od svih trubadura, bio je skromnog porekla, najmlađi sin činovnika u zamku nekog barona nedaleko od Kovasa. Bio je osrednje visine, tamne kose, blagog glasa, pa ipak čudesno ugodnog svima koji bi ga čuli. Još u ranoj mladosti pokazao je veliku nadarenost i zanimanje za umetnost i pozvan je da se priključi čuvenom horu božjeg svetilišta u Kovasu. Nedugo zatim, međutim, u njemu se probudila žudnja da stvara muziku veoma različitu od one prihvatljive u službi boga ili boginje Rijan u njenim hramovima. I tako je Anselm napustio ugodnosti kapele i hora ne bi li se sam probio po selima i zamkovima Arbona, nudeći svoje nove pesme satkane od melodija i reči koje je čuo da običan narod peva na svom jeziku.

Kasnije je primljen u domaćinstvo vojvode Remboa de Voa, u kome je bio duboko poštovan, a njegova umešnost je s vremenom privukla pažnju samog grofa Folkea i Anselm je pozvan da provede zimu u Barbantenu. Od tog je trenutka Anselmova dobra sreća bila osigurana, a s njom i sudbina arbonskih trubadura, jer Anselm je brzo stekao prijateljstvo i poverenje grofa Folkea i poštovanje i veliku naklonost plemenite grofice Dije. Poštovali su ga zbog njegove muzike i dovitljivosti, ali i zbog njegove razboritosti i inteligencije, što je navelo grofa da ga angažuje u mnogim opasnim diplomatskim poslovima van granica Arbona.

S vremenom je sam grof Folke, pod tutorstvom Anselma iz Kovasa, počeo da stvara sopstvene pesme i može se reći da od tog dana umetnost i ugled trubadura u Arbonu nikada ništa nije umanjilo ili ugrozilo i da su zapravo rasli i cvetali u svim poznatim zemljama sveta...

PROLOG

Jednog jutra u proleće te godine, kad su snegovi na planinama počeli da kopne a reke hitro tekle, Aelis de Miraval posmatrala je svog supruga kako u zoru jaše u lov u šumu zapadno od njihovog zamka, a ubrzo potom i sama je uzjahala konja i zaputila se na severoistok duž obala jezera, ka začecu svog sina.

Nije jahala sama ili potajno, jer to bi bila neizreciva glupost. Iako je bila mlada, a oduvek je bila tvrdoglava, Aelis nikada nije bila budala, pa neće to biti ni sada, čak ni u ljubavi.

S njom su bili njena mlada rođaka i pratnja od šest naoružanih korana, obučениh i posvećenih ratnika njenog domaćinstva, i jahala je po prethodnom dogovoru – kao što je nekoliko dana ranije rekla svom suprugu – da provede dan i noć s vojvotkinjom od Talera u njenom jarkom opkoljenom zamku na severnoj obali jezera Dijern. Sve je bilo pažljivo uređeno.

Činjenica da je u zamku Taler pored vojvotkinje i njenih dama bilo i drugih ljudi bila je očigledna istina koju nije vredelo objašnjavati i napominjati. Domaćinstvo moćnog vojvode kao što je Bernar de Taler činio je veliki broj ljudi, a ako je među njima bio možda i jedan mlađi sin i pesnik, šta onda? Žene u zamku, čak i ovde u Arbonu, čuvane su poput začina ili zlata, zaključavane noću, da ih zaštite od svih onih koji možda lutaju u tihim noćnim satima.

Ali noć i noćne lualice bili su još daleko. Sad su jahali kroz predivno jutro, prvu nežnu notu pesme koja će se pretvoriti u proleće u Arbonu. Sa njihove leve strane, preko miravalske zemlje, u daljinu su se pružale padine vinogradâ, sada svetlozelene, ali nagoveštavajući tamno, zrelo grožđe koje će se tek roditi. Istočno od vijugave staze,

voda jezera Dijern presijavala se plavo pod sjajem ranog sunca. Aelis je jasno videla ostrvo i dim koji se dizao sa tri svete vatre tamo u Rijaninom hramu. I pored dve godine koje je provela na drugom, većem boginjinom ostrvu u moru daleko na jugu, Aelis je celog života živela previše blizu stecištu zemaljskih moći da bi bila iskreno pobožna, ali tog jutra u sebi se pomolila Rijan, a onda još jednom – nasmejavši se sama sebi – Koranosu da je i bog Drevnih blagonaklono pogleda sa svog trona iza sunca.

Pročišćen svežim povetarcem, vazduh je bio toliko proziran da je već mogla da vidi i sam Taler na suprotnoj obali jezera. Bedemi zamka uzdizali su se veličanstveni i neumoljivi, kako i doliči domu jedne tako ponosne porodice. Osvrnula se iza sebe i preko vinograda koji se pružao između ugledala jednako gorde zidine Miravala, čak i malo više, sedište loze uzvišene kao i bilo koja druga u Arbonu. Ali kad je Aelis pogledala preko vode u Taler, osmehnula se, a kad se ponovo osvrnula ka zamku gde je živela sa suprugom, nije mogla a da se ne strese od jeze.

„Pomislila sam da će ti biti hladno. Ponela sam ti ogrtač, Aelis. Tek smo na početku dana, a i godine.“

Njena rođaka, Arijen, pomislila je Aelis, bila je previše bistra i pronicljiva za trinaestogodišnjakinju. Bilo joj je gotovo vreme da se uda. Neka još jedna devojka iz njihove porodice otkrije sumnjive radosti političkih brakova, zlobno je pomislila Aelis. Ali onda je brzo povukla tu želju: neće dozvoliti da još nekom od njenog roda nametnu gospodara poput Irtea de Miravala, a ponajmanje detetu tako radosnom poput Arijen.

I sama je, ne tako davno, bila vrlo slična, prisećala se Aelis.

Pogledala je u svoju rođaku, te bistre, izražajne, tamne oči i dugu crnu kosu koja slobodno pada. Njena kosa je, naravno, sada bila pažljivo zakačena i pokrivena; ona je bila udata žena, ne devojka, a puštena kosa, kao što su svi znali, kao što su svi trubaduri pisali, a žoglari pevali, bila je neskriveni podsticaj za žudnju. Udate žene na položaju ne smeju da pobuđuju žudnju, hladno je pomislila Aelis. Međutim, ipak se

osmehnula Arijen, jer bilo je teško ne osmehnuti se njoj. „Bez ogrtača ovog jutra, sunce moje, bilo bi to kao da poričem proleće.“

Arijen se nasmejala. „*Kad čak i ptice nad jezerom pevaju o mojoj ljubavi*“, citirala je. „*Mada ih niko sem talasa ne čuje*.“

Aelis nije mogla a da se ponovo ne osmehne. Arijen je pogrešno citirala stihove, ali ako pokuša da je ispravi, mogla bi i previše da otkrije. Sve njene dvorske dame pevale su tu pesmu. Stihovi su bili novijeg datuma, a autor nepoznat. Pre samo nekoliko meseci, tokom zimskih kiša, čuli su nekog žoglara kako peva tu melodiju u dvorani u Miravalu, nakon čega se među ženama bar dve sedmice željno nagađalo ko je od poznatijih trubadura sastavio ovo najnovije strastveno prizivanje proleća i žudnje.

Aelis je znala. Znala je tačno ko je napisao tu pesmu, a znala je i mnogo više od toga – da je ona bila komponovana za nju, a ne za ijednu drugu damu plemenitog roda čija su se imena iznosila u grozničavim nagađanjima. Ta pesma je bila njena. Odgovor na obećanje koje je odabrala da dá tokom gozbe, sredinom zime u Barbantenu.

Brzopleto obećanje? Zaslužno? Aelis je mislila da zna šta bi njen otac rekao, ali pitala se šta bi rekla njena majka. Na kraju krajeva, Sinj, grofica od Arbona, osnovala je Dvor ljubavi ovde na jugu, a Aelis je stasala u ženu slušajući jasan glas svoje majke kako se podiže u velikoj dvorani u Barbantenu dok izgovara neku dovitljivu dosetku ili sprdnju, i duboki smeh kruga opčinjenih muškaraca koji joj odgovara.

To se i sad, danas, dešavalo, možda baš tog jutra usred raskoši Barbantena na njegovom sopstvenom ostrvu u reci nedaleko od planinskih prevoja. Mladi vlastelini Arbona, pa čak i oni stariji, trubaduri i žoglari sa svojim lautama i harfama i izaslanici koji su dolazili preko planina i mora obigrali bi oko zanosne grofice od Arbona, njene majke.

A grof Gibor je sve to posmatrao i smeškao se, onako za sebe, a potom noću procenjivao i donosio državne odluke, sa blistavom

suprugom koju je voleo i koja je volela njega i kojoj je mogao da poveri svoju ljubav, svoju čast i svoje carstvo, svu svoju nadu u sreću u ovom životu.

„Smeh tvoje majke“, rekao je jednom Aelis, „najsnažnija je vojska koju ću ikad imati u Arbonu.“

Rekao je to svojoj ćerci, kojoj je tada bilo šesnaest godina i koja samo što se vratila kući nakon dve godine na Rijaninom ostrvu u moru i tek je, gotovo iz dana u dan, otkrivala da se pred njom, nakon mučnog detinjstva, otvaraju putevi lepote i ljupkosti.

Manje od godinu dana nakon tog razgovora, otac ju je udao za Irtea de Miravala, možda najsilnijeg od lordova Arbona i tako je poslao u izgnanstvo, daleko od dražesnih, laskavih udvarača i pesnika, od dovitljivosti, muzike i smeha Barbantena, lovačkim psima i oznojenim noćnim nasrtajima vojvode, za koga je zaključio da ga treba čvršće vezati u savezništvo sa vladajućim grofovima Arbona.

Sudbina ni po čemu drugačija od sudbine bilo koje druge ćerke iz bilo koje druge plemićke kuće. To je bila sudbina njene majke, njene tetke u Malmonu na istoku, preko reke; to će biti sudbina i crnokose Arijen, jednog ne tako dalekog dana – i noći.

Neke žene su imale sreće sa svojim muškarcima, a neke su rano postale udovice – što je zapravo ovde u Arbonu moglo značiti moć, mada nikako ne i bilo gde drugde u svetu. Bilo je i drugih puteva: puteva boginje ili boga. Njena sestra Beatric, najstarije dete, data je Rijan; bila je sveštenica u hramu u istočnim planinama nedaleko od Geclanda. Jednog dana će biti prvosveštenica – njeno poreklo joj je bar toliko jemčilo – pa će i sama imati moć u zamršenim krugovima Rijaninog sveštenstva. Po mnogo čemu, razmišljala je Aelis, bila je to zavidna budućnost, ma koliko bila daleko od smeha i muzike na dvorovima.

S druge strane, koliko je ona sama bila blizu takvoj muzici i takvom smehu u Miravalu, gde su se sveće i baklje gasile čim padne mrak, a vojvoda Irte joj je dolazio noću kroz otključana vrata koja su povezivala njihove sobe – zaudarajući na pse, sokolove koji se mitare

i kiselo vino, u potrazi za privremenim oslobađanjem i naslednikom, ničim više?

Različite žene nosile su se sa svojim sudbinama na veoma različite načine, pomislila je tamnokosa, tamnooka Aelis, gospa od Miravala, dok je jahala pod zeleno-zlatnim lišćem pored žuborave vode jezera Dijern, s vinogradima s njene leve strane i šumama iza.

Znala je tačno ko je i šta je, šta je njeno poreklo značilo surovo ambicioznom čoveku kome je predata poput nagrade na turniru na lisanskom vašaru: Irteu, koji je mnogo više podsećao na lorda Gorhoa na hladnom, svirepom severu, nego suncem blagoslovenog Arbona, ma koliko bogati i zreli bili grožđe i masline koji su rasli na njegovoj plodnoj zemlji. Aelis je tačno znala šta je ona za njega; nisi morao da budeš naučnik sa univerziteta u Tavernelu da bi to shvatio.

Iznenada je pored sebe začula neki zvuk, nehotični uzdah čuđenja. Aelis se trgla iz sanjarenja i brzo pogledala u Arijen, a onda iza nje da vidi šta je prepalo devojkju. Od onoga što je ugledala puls joj je ubrzao. Odmah ispred njih, van puta i pored jezera, na kraju dvostrukog niza brestova stajao je Slavoluk Drevnih, a njegov kamen bio je boje meda na jutarnjem suncu. Arijen nije ranije ovuda jahala, shvatila je Aelis; sigurno nikada nije videla slavoluk.

Svuda po plodnoj zemlji, koja je ime dobila po reci Arbon, koja ju je navodnjavala, bilo je ruševina Drevnih: stubovi pored puta, hramovi na liticama pored mora ili u planinskim prevojima, temelji kuća u gradovima, kamenje mostova srušeno u planinske potoke, dok je neko još uvek stajalo i bilo u upotrebi. Mnoge od puteva kojim su jahale ili pešaćile tog dana sagradili su Drevni pre mnogo vremena. Sam glavni drum pored Arbona, od mora kod Tavernela na severu, do Barbantena i Lisana iza njih, u planine i kroz njih, bio je jedan od starih ravnih puteva. Celom njegovom dužinom nalazili su se kameni graničnici, od kojih su neki stajali, dok su mnogi bili oboreni u travu pored puta, a na njima su bile ispisane reči koje niko živ nije znao, čak ni naučnici sa univerziteta.

Drevni su bili svuda po Arbonu i da je ugledala jednu od njihovih ruševina ili predmeta, ma koliko to neočekivano bilo, Arijen ne bi uzviknula.

Ali slavluk pored jezera Dijern bio je nešto drugo. Uzdižući se deset puta viši od čoveka i gotovo isto toliko širok, stajao je usamljen u seoskom predelu na kraju avenije brestova, kao da potčinjava i gospodari pitomim krajolikom prekrivenim vinogradima, između šuma i jezera. Što je, već dugo je slutila Aelis, i bio razlog zbog koga je podignut. Na frizovima izrađenim kako na bližoj, tako i na daljoj strani, predstavljeni su rat i osvajanje: naoružani muškarci u kočijama koji nose štitove i teške mačeve i bore se sa drugim muškarcima naoružanim samo toljagama i kopljima. I muškarci sa toljagama umirali su na frizovima, a vajar je u svom delu slikovito prikazao njihov bol. Na stranicama luka bili su predstavljeni muškarci i žene odeveni u životinjske kože, okovani, i, poraženo povijenih i okrenutih glava, robovi. Ko god da su bili, gde god da su sad otišli, Drevni koji su ostavili svoj trag na ovoj zemlji nisu došli u miru.

„Da li bi želela da ga vidiš izbliza?“, pitala je ona blago Arijen. Devojka je klimnula glavom ne odvajajući pogled od luka. Aelis je povisila glas doviknuvši napred Rikijeu, vođi korana odabranih da jašu s njom. On se brzo vratio i stao pored nje.

„Moja gospo?“

Osmehnula se i pogledala u njega. Proćelav i preozbiljan, Rikije je bio najbolji među koranima u njenom domaćinstvu, a ona je ionako tog jutra bila spremna da se osmehne gotovo svakome. Kroz srce joj se uplitala pesma, pesma napisana te zime, nakon svečanosti, kao odgovor na obećanje koje je jedna gospa dala. Svaki žoglar u Arbonu je pevao tu pesmu. Niko nije znao trubadura koji ju je napisao, niko nije znao gospu kojoj je bila posvećena.

„Ako misliš da je bezbedno“, rekla je, „volela bih da se zaustavim na nekoliko trenutaka da moja rođaka izbliza vidi slavluk. Misliš li da bismo mogli to da uradimo?“

Rikije je oprezno osmotrio spokojni, suncem obasjani seoski krajolik. Lice mu je bilo ozbiljno; uvek je bilo ozbiljno kad je

razgovarao s njom. Ni jedan jedini put nije uspela da ga nasmeje. Zapravo, nijednog od njih, što nije čudilo, jer su korani Miravala bili ljudi istog kova kao njen suprug.

„Mislim da će to biti u redu“, rekao je.

„Hvala“, promrmljala je Aelis. „Drago mi je što sam u tvojim rukama, An Rikije, u ovome kao i u svemu.“ Neki mlađi, obrazovaniji čovek uzvratilo bi joj osmehom, a dovitljivi bi znao kako da odgovori na besramno laskanje počasnom titulom koju mu je dodelila. Rikije je samo porumeneo, klimnuo glavom i zaostao da izda zapovest začelju straže. Aelis se često pitala šta je mislio o njoj; ponekad nije bila sigurna da zapravo želi da zna.

„Jedino što mogu da zamislim u njegovim rukama jesu mač ili boca čistog vina“, kiselu je rekla Arijen pored Aelis, ne naročito tiho. „A ako on zaslužuje titulu lorda, onda je zaslužuje i čovek koji mi sedla konja“, dodala je s prezrivo izrazom na licu.

Aelis je morala da se uzdrži da se ne osmehne. Po drugi put tog jutra imala je razloga da se zapita u vezi sa svojom mladom rođakom. Devojka je bila uznemirujuće pronicljiva. Iako su Arijenine reči tačno odražavale njene sopstvene misli, Aelis ju je prekorno pogledala. Ona je imala dužnost – dužnost vojvotkinje prema mladoj ženi koja joj je poslata kao dvorska dama – da je vaspitava i nauči manirima koji dolikuju dvoru. Što se neće, pomislila je Aelis, dogoditi u Miravalu. Razmišljala je o tome da piše svojoj tetki u Malmonu i kaže joj to, ali se za sada uzdržavala, iz sebičnih razloga koliko i iz bilo kojih drugih: od njenog dolaska prošle jeseni, Arijenina bistrina bila je izvor iskrenog zadovoljstva, jednog od retkih koje je Aelis imala. Ne računajući izvesne pesme. *Čak i ptice nad jezerom pevaju o mojoj ljubavi...*

„Nisu svi muškarci stvoreni da budu galantni i uglašeni“, rekla je svojoj rođaki, snizivši glas. „Rikije je odan i sposoban, a tvoja opaska o vinu je neumesna – videla si ga i sama u dvorani.“

„Zaista jesam“, neodređeno je rekla Arijen. Aelis je podigla obrve, ali nije imala ni vremena ni volje da se dalje bavi tim pitanjem.

Rikije je ponovo proveo kasom konja pored njih i sišao sa staze, probijajući se kroz travu koja je rasla pored puta, a potom između drveća ka slavoluku. Dve žene su krenule za njim, sa koranima koji su išli pored i iza njih.

Nikad nisu stigle do njega.

Začulo se nekakvo pucketanje, komešanje i šuštanje lišća. Šestorica muškaraca skočila su sa grana iznad i oborila svu šestoricu Irteovih korana sa konjâ na zemlju. Istog časa, još ljudi iskočilo je iz skrovišta u visokoj travi i pojurilo da pomogne u napadu. Arijen je vrisnula. Aelis je propela svog konja i maskirani napadač koji je jurišao ka njoj brzo je uzmakao. Videla je još dvojicu kako izbijaju iz drveća i staju pred njih ne priključujući se borbi. I oni su bili maskirani; svi su bili maskirani. Videla je da je Rikije oboren, a dvojica su stajala nad njim. Okrenula je svog konja, napravivši sebi prostora, i posegnula za malim samostrelom na svom sedlu koji je uvek nosila.

Bila je ćerka svog oca i od njega je učila, a pričalo se da je u svojoj mladosti Gibor de Barbanten bio najbolji strelac u svojoj zemlji. Aelis je umirila konja kolenima, brzo ali pažljivo naciljala i odapela. Jedan od dvojice na putu ispred nje kriknuo je i zateturio se unazad hvatajući se za strelu u svom ramenu.

Aelis se brzo okrenula. Sad su oko nje stajala četiri muškarca i pokušavala da dohvate uzde konja. Ponovo je propela svog pastuva, a ovaj se ritnuo i rasterao ih. Posegnula je brzo u tobolac za drugom strelom.

„*Stanite!*“, uzviknuo je tada drugi čovek između drveća. „*Stanite, gospo Aelis. Ako povredite još jednog od mojih ljudi, počecu da ubijam vaše korane. Osim toga, tu je i devojka. Spustite svoj luk.*“

Suvih usta, dok joj je srce udaralo, Aelis je pogledala i videla da Arijeninog konja, koji je uplašeno frktao, čvrsto drže dvojica napadača. Sva šestorica Irteovih korana bili su oboreni i razoružani, ali izgleda da nijedan još uvek nije bio kritično povređen.

„*Vas želimo*“, rekao je vođa ispred njih, kao da joj čita misli. „*Ako pođete mirno, ostali neće biti povređeni. Imate moju reč.*“

„Mirno?“, odbrusila je Aelis što je oholije mogla. „Zar je ovo situacija u kojoj možeš da ostaneš miran? I koliko bi trebalo da cenim reč čoveka koji je ovo uradio?“

Bili su na pola puta do slavluka, među brestovima. Sa njene desne strane, preko jezera, jasno se video Taler. Ako bi se okrenula, iza sebe bi verovatno videla Miraval. Napadnuti su nadomak oba zamka.

„Nemate baš mnogo izbora, zar ne?“, rekao je čovek ispred nje primakavši se nekoliko koraka. Bio je osrednje visine, odeven u mrko, sa maskom za zimski karneval, uznemirujuće neumesnom na ovakvom mestu, koja mu je pokrivala veći deo lica.

„Znate li šta će vam moj suprug uraditi?“, ljutito je rekla Aelis. „A moj otac u Barbantenu? Imate li uopšte predstavu?“

„Zapravo imam“, rekao je maskirani čovek. Pored njega, onaj koga je ranila još uvek je stiskao rame; na rukama je imao krv. „I to ima mnogo veze sa novcem, gospo. Sa mnogo novca, zapravo.“

„Vi ste jedna velika budala!“, frknula je Aelis. Sad su opkolili njenog konja, ali još uvek niko nije posegao za uzdama. Bilo ih je petnaestak – neobičan broj za grupu odmetnika, tako blizu dva zamka. „Da li očekujete da ćete poživeti da potrošite išta od onoga što vam daju? Zar ne znate kako ćete biti progonjeni?“

„To je zaista zabrinjavajuće“, rekao je čovek pred njom mada nije zvučao naročito zabrinuto. „Ne verujem da ste mnogo razmišljali o tome. Ja jesam.“ Nastavio je oštrijim glasom: „Ali zaista očekujem da sarađujete ili će ljudi biti povređeni, a plašim se da bi to moglo uključivati i devojkicu. Nemam vremena za gubljenje, gospo Aelis, a počinjem da gubim strpljenje. Bacite luk!“

U poslednjoj rečenici osetio se nagoveštaj zapovesti od koga se Aelis trglala. Pogledala je u Arijen; devojkica je drhtala od straha, razrogačenih očiju. Rikije je ležao licem dole na travi. Izgledao je kao da je u nesvesti, ali nije videla ranu od sečiva.

„Ostali neće biti povređeni?“, rekla je.

„Rekao sam to. Ne volim da se ponavljam.“ Glas mu je bio prigušen svečanom maskom, ali iz njega je jasno zračila oholost.

Aelis je bacila svoj luk. Bez ijedne reči, vođa se okrenuo i klimnuo glavom. Skriven iza masivnog slavoluka, još jedan čovek je iskoračio vodeći dva konja. Vođa se popeo na velikog sivca, a pored njega povređeni čovek nezgrapno se popeo na crnu kobilu. Niko drugi se nije pomerio. Ostali su očigledno nameravali da ostanu i postaraju se za korane.

„Šta ćete uraditi s devojkom?“, doviknula je Aelis.

Odmetnik se okrenuo. „Završio sam s pitanjima“, nabusito je rekao. „Hoćete li da pođete ili treba da vas vežemo i poneseo kao junicu?“

Vrlo lagano, Aelis je pomerila svog konja napred. Kad je stajala pored Arijen, zaustavila se i vrlo jasno rekla: „Budi hrabra, sunce moje, jer te neće povrediti, neće se usuditi. Uz Rijaninu milost, videću te vrlo brzo.“

Nastavila je dalje, još uvek lagano, sedeći na konju visoko uzdignute glave i pravih ramena, kako priliči ćerki njenog oca. Vođa nije obraćao pažnju na nju, već je okrenuo svog pastuva i počeo da jaše i ne osvrnuvši se. Ranjeni čovek krenuo je za Aelis. Njih troje pošli su napred uz tihi zveket opreme, prošavši ispod Slavoluka Drevnih, kroz njegovu hladnu senku, a onda ponovo na sunčevu svetlost s druge strane.

Jahali su kroz mladu travu, putujući gotovo sasvim na sever. Za sobom su ostavili obalu jezera Dijern koja je krivudala na istok. Sa njihove leve strane, Irteovi vinogradi pružali su se u daljinu. Pred njima je bila šuma. Aelis je ćutala, a nijedan od maskiranih ljudi nije progovarao. Kad su se približili borovima i stablima balzama duž ruba šume, Aelis je videla ugljarevu kolibu koja je stajala odmah pored blago utabane staze. Vrata su bila otvorena. Nikoga nije bilo na vidiku niti se čuo ikakav zvuk na jutarnjem svetlu, izuzev njihovih konja i ptičjeg zova.

Vođa se zaustavio. Nije je nijednom pogledao otkako su počeli da jašu, a nije ni sada. „Valeri“, rekao je, prelazeći pogledom duž rubova

šume levo i desno od njih, „ostani na straži neko vreme, ali prvo nađi Garnota – sigurno ne može biti daleko – i reci mu da ti očisti i previje rame. U potoku ima vode.“

„U potoku obično ima vode“, rekao je ranjeni čovek dubokim glasom, neočekivano zajedljivim tonom. Vođa se nasmejao, a njegov smeh odjeknuo je u tišini.

„Za tu ranu možeš da kriviš samo samog sebe“, rekao je, „nemoj meni da se žališ.“ Skočio je s konja, a onda po prvi put pogledao u Aelis. Pokazao joj je da sjaše, što je ona polako i učinila. Jednim zamršeno gracioznim pokretom – gotovo parodičnim, imajući u vidu gde se nalaze – pokazao je na ulaz u kolibu.

Aelis je pogledala oko sebe. Bili su sasvim sami, daleko od puta kojim bi bilo ko mogao da prođe. Valeri, maskiran u krzno kao sivi vuk, već se okrenuo da potraži Garnota, ko god on bio – verovatno ugljar. Njena strela je još uvek bila u njegovom ramenu.

Krenula je napred i ušla u kolibu. Vođa odmetnika ušao je za njom i zatvorio vrata za sobom. Zatvorila su se uz glasni kliktaj reze. Sa obe strane bili su prozori, otvoreni kako bi mogao da uđe vetrić. Aelis je otišla do sredine male, oskudno nameštene sobe, primećujući da je nedavno počišćena. Okrenula se.

Bertran de Taler, mlađi sin, trubadur, skinuo je masku sokola koju je nosio.

„Tako mi svih svetih Rijaninih imena“, rekao je, „u životu nisam upoznao ženu kao što si ti. Aelis, bila si veličanstvena.“

Uspela je nekako da ostane ozbiljna, uprkos tome kako je to što je ponovo videla njegovo lice, blesak njegovog osmeha kakav je pamtila, iznenada delovalo na nju. Naterala je sebe da se hladno zagleda u njegove uznemirujuće bistre plave oči. Ona nije bila služavka u kuhinji niti cura iz krčme da mu padne u naručje.

„Tvoj čovek je ozbiljno povređen“, oštro je rekla. „Mogla sam da ga ubijem. Poslala sam ti jasnu poruku preko Breta da ću ispaliti strelu kad nas zaustavite, da treba da kažeš svojim ljudima da obuku verižne košulje ispod odeće.“

„I rekao sam im“, odgovorio je Bertran de Taler nehajno slegavši ramenima. Krenuo je ka stolu odbacivši masku i Aelis je tek tad videla da ih čeka vino. Iako joj je to iz trenutka u trenutak bilo sve teže, i dalje je uspevala da se odupire porivu da mu uzvрати osmehom ili čak da se glasno nasmeje.

„Rekao sam im, zaista“, ponovio je Bertran, posvetivši se boci vina. „Valeri je odlučio da je ne obuče. Ne voli oklop. Kaže da mu smeta pri kretanju. Nikad pristojan koran od mog rođaka Valerija.“ Odmahnuo je glavom, tobože tužan, a onda se ponovo osvrnuo ka njoj preko ramena. „Zeleno ti pristaje, kao što lišće pristaje drveću. Ne mogu da verujem da si ovde sa mnom.“

Na kraju se izgleda ipak osmehnula. Ali trudila se da zadrži kontrolu nad temom; ovo je bio ozbiljan problem. Vrlo lako je mogla da ubije tog čoveka, Valerija. „Ali odlučio si da mu ne kažeš zašto mora da se zaštiti, zar ne? Nisi mu rekao da nameravam da pucam. Iako si znao da će on stajati pored tebe.“

S lakoćom je otvorio bocu i iscerio joj se. „Tačno i tačno. Zašto su svi De Barbantenovi tako nepravedno pametni? To nama ostalima užasno otežava, znaš. Mislio sam da bi to mogla da mu bude lekcija – Valeri bi do sada trebalo da zna da treba da me poslušá kad nešto predložim i da ne pita za razloge.“

„Mogla sam da ga ubijem“, ponovila je Aelis.

Bertran je sipao vino u dva pehara. Srebro i makijala, videla je, kojima nije bilo mesto u kolibi poput ove. Pitala se koliko plaćaju ugljara. Pehari su vredeli više nego što bi mogao da zaradi za ceo život.

Bertran je krenuo ka njoj nudeći vino: „Verovao sam da ćeš precizno gađati“, jednostavno je rekao. Jednostavna smeđa jakna i gamašne su mu pristajali, ističući njegov preplanuli ten i njegovu bronzanu kosu. Imao je zaista neobične oči, kao i većina onih iz roda Talerovih. Kod žena, ta nijansa plave generacijama je slamala srca u Arbonu i šire. Aelis je pretpostavila da isto važi i za muškarce.

Nije se ni pomerila ka pruženom peharu. Ne još. Ona je bila ćerka Gibora od Barbantena, grofa od Arbona, vladara ove zemlje.

„Poverio si život svog rođaka mojoj preciznosti?“, pitala je. „Svoj sopstveni? Nerazumno poverenje, priznaćeš? Mogla sam lako da ranim i tebe, kao i njega.“

Izraz na licu mu se promenio. „I jesi me ranila, Aelis. Na zimskoj svečanosti. Plašim se da je to rana koja će me celog života pratiti.“ Rekao je to ozbiljnim tonom, u oštroj suprotnosti sa onim što se pre toga dogodilo. „Da li si zaista ljuta na mene? Zar ne znaš koliku moć imaš u ovoj sobi?“ Plave oči, bezazlene, bistre poput očiju deteta, zagledale su se u njene. Te reči i glas bili su melem i muzika za njenu željnu dušu.

Uzela je vino. Prsti su im se pritom dotakli. Nije, međutim, napravio nijedan drugi pokret ka njoj. Popila je gutljaj, a on je učinio isto ne progovarajući. Bilo je to vino Talerovih, naravno, iz vinograda njegove porodice na istočnim obalama jezera.

Konačno se osmehnula, na trenutak prestavši da ga ispituje. Spustila se na jedinu klupu koju je koliba nudila. On je uzeo drvenu stoličicu i nagnuo se napred ka njoj, držeći svojim dugim prstima muzičara pehar sa obe ruke. Pored udaljenog zida stajao je krevet; bila je duboko svesna toga od trenutka kad je ušla i isto tako svesna da je malo verovatno da ugljar ima pristojan krevet za sebe u ovoj kolibi.

Irte de Miraval je do sada već bio daleko na zapadu u svojoj omiljenoj šumi, goneći svoje konje i pse u poteri za divljim veprom ili jelenom. Sunce je koso padalo kroz istočni prozor bacajući svetla preko kreveta. Videla je da je Bertranov pogled ispratio njen na tu stranu. Videla je kako je skrenuo pogled.

I u tom trenutku je, poput neočekivanog otkrića, shvatila da on nije ni blizu toliko samouveren koliko deluje. Da je možda tačno to što je upravo rekao, ono o čemu se tako često pevalo u pesmama trubadura: da ona, kao žena plemenitog roda, za kojom su toliko žudeli, zapravo gospodari u ovoj sobi. *Čak i ptice nad jezerom...*

„Šta će uraditi sa Arijen i koranima?“, pitala je, svesna da čisto vino i uzbuđenje opasno deluju na nju. Kosa mu je bila razbarušena

od maske, a njegovo glatko obrijano lice izgledalo je inteligentno i mlado i pomalo nehajno. Kakva god da su bila pravila dvorske igre, ovo nije bio čovek koga ste mogli lako i uvek da kontrolišete. Znala je to od prvog trenutka.

Kao da želi da posvedoči o tome, podigao je obrve, ponovo pribran i odmeren. „Uskoro će nastaviti svojim putem u Taler. Moji ljudi su do sada skinuli svoje maske i predstavili se. Poneli smo vino i hranu za obed na travi. Ramir je bio tamo, jesi li ga prepoznala? Nosi svoju harfu, a ja sam napisao prošle nedelje baladu o odglumljenoj otmici pored slavloluka. Moji roditelji to neće odobriti, pretpostavljam ni tvoj suprug, ali niko nije bio povređen, osim Valerija, koga si ti povredila, a niko ne bi mogao ni da zamisli da bih te ja ikako povredio ili obeščastio. Ponudićemo Arbonu priču kojom će se oko mesec dana zgražavati, ne duže od toga. Ovo je vrlo pažljivo razrađeno“, rekao je. Čula je u njegovom glasu tračak ponosa.

„Očigledno“, promrmljala je. *Oko jedan mesec, ne duže od toga? Neće to ići tako brzo, gospodaru.* Pokušavala je da pretpostavi kako bi njena majka sada postupila. „Kako si sredio da ti Bret u Miravalu pomogne?“, pitala je, odugovlačeći.

Osmehnuo se. „Bret de Vo i ja smo odgajani zajedno.

„Prošli smo kroz različite... dogodovštine zajedno. Mislio sam da mu mogu verovati da će mi pomoći oko...“

„Oko još jedne dogodovštine, gospodaru?“ Ovo je bila njena prilika. Ustala je. Izgleda da ipak nije morala da razmišlja o svojoj majci. Znala je tačno šta treba da uradi. Sanjala je o tome tokom dugih noći upravo okončane zime. „Jedne jednostavne krčmarske pesme?“

I on je nezgrapno ustao prosuivši malo vina. Spustio je pehar na sto i videla je da mu ruka drhti.

„Aelis“, rekao je, tihim i gnevnim glasom, „ono što sam napisao prošle zime bilo je tačno. Nemoj nikad da potcenjuješ sebe. Ni sa mnom, niti sa bilo kim živim. Ovo nije dogodovština. Bojim se...“, malo je oklevao, a onda nastavio, „silno se plašim da je ovo ispunjenje žudnje mog srca.“

„Šta to?“, rekla je tada, nateravši se da ostane smirena, uprkos delovanju njegovih reči na nju. „To što ćeš popiti bocu vina sa mnom? To je tako prefinjeno. Žudnje tvog srca su zaista tako skromne.“

Zapanjeno je trepnuo, ali onda se njegov pogled promenio, raspalio, a od izraza na njegovom licu iznenada su joj zaklecala kolena. Trudila se da to ne pokaže. Ali on je brzo shvatio šta je htela da kaže, previše brzo. Iznenada nije više bila toliko sigurna u sebe. Poželela je da ima gde da spusti svoje vino. Umesto toga, iskapila ga je i pustila da prazni pehar padne među prostrte rogoze na podu. Nije navikla na čisto vino, na to da je negde tako potpuno sama sa muškarcem poput ovog.

Udahnuvši, dok joj je srce lupalo kao ludo, Aelis je rekla: „Nismo deca, a ni neki beznačajni ljudi u ovoj zemlji i mogu da popijem čašu vina sa mnogo različitih muškaraca.“ Naterala je sebe da zadrži njegov pogled svojim mračnim pogledom. Progutala je knedlu i jasno rekla: „Napravićemo dete danas, ti i ja.“

I videla je kako je Bertran de Taler prebledeo kao krpa. *On se plaši*, pomislila je. Nje, onoga što je ona, brzine s kojom se ovo dogodilo i njegove nepoznate dubine.

„Aelis“, počeo je, primetno se mučeći da zadrži pribranost, „svako dete koje rodiš kao vojvotkinja od Miravala i kao ćerka svog oca...“

Tu je stao. Stao je, jer je ona posegla naviše čim je on počeo da priča i sada je, promišljenim, odmerenim pokretima razvezivala svoju kosu.

Bertran je začutao, a na licu su mu bili ispisani žudnja i jasna svest o posledicama. Baš to poslednje morala je da izgadi. Iako mlad, bio je previše pametan; možda se čak i sada uzdrži, vagajući posledice. Izvukla je poslednju dugu iglu od slonovače i protresla glavom tako da joj se kosa u slapovima rasula niz leđa. *Neskriveni podsticaj za žudnju*. Tako su pevali svi pesnici.

Pesnik pred njom, rodom iz porodice ponosne gotovo koliko i njena, rekao je sad sa izvesnim očajem: „Dete. Jesi li sigurna? Kako znaš da ćemo danas, sada, mi...“

Aelis de Miraval, ćerka grofa od Arbona, osmehnula se drevnim osmehom boginje, žene koja se nalazi u središtu sopstvenih misterija. Rekla je: „An Bertrane, provela sam dve godine na Rijaninom ostrvu u moru. Možda tamo imamo tek malo magije, ali ako ona ne leži u stvarima poput ove, gde onda leži?“

A onda je, znajući – ne morajući ni da razmišlja o tome šta bi njena majka uradila – baš kao što je sa sigurnošću znala sve raznolike oblike sopstvene želje, da je vreme da reći utihnu, Aelis dotakla prstima svilene vrpce oko vrata svoje zelene haljine i cimnula ih tako da joj je svila pala na bokove. Spustila je ruke i stala pred njega, čekajući, pokušavajući da kontroliše disanje, iako je to iznenada bilo teško.

U njegovim očima videla se glad, nekakvo strahopoštovanje i raspaljena žudnja. Gutale su ono što mu je nudila. Ali i dalje se nije pomerao. Ćak i sad, dok su joj kroz krv kuljali vino i žudnja, razumela je: baš kao što ona nije bila devojkica iz krćme, ni on nije bio pijani koran u skrivenom kutku ponoćne dvorane nekog barona. I on je bio gord i dobro upoznat sa moći, i ćinilo se da je još uvek odlično svestan toga koliko daleko bi se odjek ovog trenutka mogao osetiti.

„Zašto ga toliko mrziš?“, tiho je pitao Bertan de Taler ne odvajajući pogled od blede, glatke kože krivine njenih grudi. „Zašto toliko mrziš svog supruga?“

Znala je odgovor na to pitanje. Znala ga je kao bajalicu ili ćaroliju koje su Rijanine sveštenice iznova i iznova recitovale u zvezdanoj, morem okupanoj tami ostrvskih noći.

„Zato što me on ne voli“, rekla je Aelis.

A onda je pružila ruke, neobićno nežan gest, dok je stajala pred njim polunaga, ćerka svog oca, put do moći za svog supruga, naslednica Arbona, ali pokušavajući da sada, u ovoj sobi, da sopstveni odgovor hladnoj sudbini.

Napravio je korak, onaj jedan korak koji je bio potreban, uzeo je u narućje i podigao, a onda ju je odneo do kreveta koji nije bio krevet ložaća uglja i spustio je tamo gde je zrak sunca koso padao, topao, blistav i prolazan.